

GEMEENTE ZANDVOORT.

Aan
den Heer Inspecteur Kunstbescherming
Binnenhof 1 A
's-GR AVE N H A G E.

www.zandvoortsebunkerploeg.nl

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:

4553

ZANDVOORT. 3 November 1943.

Onderwerp:

Toren Ned.Herv.Kerk.

4
4553

Hierbij bevestig ik de heden door den gemeente-secretaris aan U gedane mededeeling, dat de Duitse militaire autoriteiten voornemens zijn in den toren der Ned.Herv.kerk alhier leidingen aan te leggen, boringen te verrichten en deze eventueel met springstof te vullen, teneinde dezen toren, indien zich daartoe naar de meening dier autoriteiten de noodzakelijkheid voordoet, op te blazen. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen op het bureau van den Abschnittskommandeur telex.Haarlem 25917.

De toren komt voor op de voorloopige lijst der Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst.

Coll.

De Burgemeester van ZANDVOORT,

1 archief

(get.) J.W.Zigeler.

De Secretaris,

(get.) W.Bosman.

Voor eensluidend afschrift
De Secretaris van Zandvoort,

Bijlagen :

1890

INSPECTIE VOOR DE BESCHERMING VAN SCHATTEN VAN
KUNST EN WETENSCHAP TEGEN OORLOGSGEVAREN

18531

Bij verkorting:

INSPECTIE KUNSTBESCHERMING

BUREAU: BINNENHOF 1a, 'S-GRAVENHAGE, TEL. 183350

BW
No. 7514.

'S-GRAVENHAGE,

8 November 1943.

Burgemeester van Zandvoort
Bericht op schrijven van 3 November
No. 4553.

Onderwerp: Toren N.H. Kerk
Zandvoort.

In antwoord op bovenvermeld schrijven kan ik U het volgende berichten.

Best: wh
Oorspronkelijk heeft bij de Duitsche autoriteiten het voor-
nemen bestaan in het oog vallende gebouwen aan de Nederlandsche
kunst te doen afbreken. Het is mij in enkele gevallen gelukt ge-
daan te krijgen, dat men hiervan afzag en zich bepaalde tot het
treffen van maatregelen om in geval van nood deze gebouwen in den
kortst mogelijken tijd te doen verdwijnen. Met deze bedoeling ge-
schieden blijkbaar ook de voorzorgen, die thans worden genomen
om den toren van Zandvoort op te blazen. Het zal U duidelijk zijn,
dat hieraan niets te doen is, wanneer ik U mededeel, dat zelfs
de zooveel belangrijker kerk en toren te Katwijk aan Zee, van wel-
ken laatsten men reeds de spits heeft afgebroken, voor dit lot niet
gespaard is kunnen worden.

Van grooter belang dan de in den loop der eeuwen zoozeer
mishandelde toren is het marmeren portaal der grafkapel van Pau-
lus Loot, dat in de kerk staat. Daar bij het opblazen van den
toren de kerk niet ongeschonden zal blijven, vraag ik mij af, of
er aanleiding bestaat dit portaal voorzichtig te doen demonteeren
en de onderdeelen elders op te bergen. Ik zal het zeer op prijs
stellen wanneer U hierover overleg wilt plegen met de Kerkvoogdij
en, indien deze wil medewerken, door Uw gemeentearchitect een plan
met begrooting der kosten voor het in veiligheid brengen van het

AAN portaal laten maken.

DE INSPECTIEUR KUNSTBESCHERMING:

Den Edelachtbaren Heer
Burgemeester van
ZANDVOORT.

Kalf
(Dr. J. Kalf).

GEMEENTE ZANDVOORT.

Aan
de Kerkvoogdij der Ned. Herv. Gemeente
te
ZANDVOORT.

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:-

no. 4598. ZANDVOORT, 11 November 194

Onderwerp:

Grafkapel Paulus Looft.

Best:
Wf

Locals U bekend is, neboen de Duitse militaire autoriteit maatregelen getroffen, om, indien de noodzakelijkheid daartoe naar u ne meening aanwezig is, den toren der Ned. Herv. kerk alhier op te bl zen. Ik heb mij terzake gevend tot de "Inspectie Kunstbescherming" teneinde deze maatregelen = zoo mogelijk = te voorkomen, wat mij niet gelukt is. Genoemde inspectie schrijft mij echter, dat van grooter belang is dan de in den loop der eeuwen zoozeer mishandelde toren het marmeren portaal der grafkapel van Paulus Looft, dat in de kerk staat. Daar bij het opblazen van den toren de kerk niet ongeschonden zal bl ven, is de vraag gerezen, of er aanleiding bestaat dit portaal voor zichtig te doen demonteer en de onderdeelen elders op te bergen. Ik verzoek U mij te willen mededeelen, of U daartoe zoudt willen med werken. Is U daartoe genegen, dan zou de directeur van publieke wer ken een begroeting van kosten kunnen ontwerpen en het nader advies van de inspectie kunnen worden gevraagd. Met het oog op de onzekere tydsomstandigheden acht ik een spoedig antwoord van groot belang.

Coll. J.

De Burgemeester van ZANDVOORT,
(get.) J.W. Zigeler.

Voor eenschiedend afschrift
De Secretaris van Zandvoort,

De Secretaris,
(get.) W. Bosman.

Bijlagen:

4775

Archief

1951

B.W.
Brieven
Monumenten
afdeling

H. Burgermeester,

Hedenavond ben ik opgebeld door den heer J. A. Elffers te Huisstede, die mij namens de Kerkvoogdij der Ned. Herv. gemeente spoedskalen verzocht te mede te deelen:

1. dat de Kerkvoogdij bereid is mede te werken aan het in veiligheid brengen van het portaal van de grafkamer van Paulus Looft;
2. dat de Kerkvoogdij niet in staat is daarvoor uit gaven te doen en derhalve verzoekt het de kosten door het ~~zijk~~ ^{zijk} en/of de gemeente worden gedragen;
3. dat men ook het orgel der kerk graag naar een veiliger plaats wil overbrengen en daarom vraagt of zulke ook met overbrengen mogelijk is;
4. dat de Kerkvoogdij zelf de plaats wil bepalen waar het portaal en eventueel het orgel heen zullen gaan. Voor het portaal wordt gedacht aan de Lb. Baro - kerk te Haarlem

Best:
Hb

20/11 '43.

De Secretaris

No. 4590

Zandvoort, 22 November 1943.

Onderwerp:

Grafkapel Paulus Looft.

Bijl: /

Bijlagen dezès gesteld in handen
van den Directeur der publieke
werken

met beleefdi verzoek om een begroeting van
kosten, als aan het slok bedrukt,
op te maken. Gaarne wordt een
spoedige afwerking aangevraagd.
Hervatende is de gedachte opgeko-

best
sch

De, Burgemeester van ZANDVOORT,

K 5459.

De Secretaris,

W. Rommeling
waam.

Zien het grafportaal over te brengen
naar de St. Bavokerk te Haarlem.

h 4590

GEMEENTE ZANDVOORT
DIENT DER PUBLIEKE WERKEN

10551

Lett. .... A ..... No. 281 .....

ONDERWERP:

Portaal grafkapel
Paulus Loot

ZANDVOORT, 21 December 1943.

Groote Krocht 10

Telefoon 2855

Verzoeken bij de beantwoording onderwerp, datum
en nummer van dezen brief aan te halen.

B.W.
Antwoord op brief van:

Bericht a. Groep Kunstbescherming
Getal bijlagen:

In antwoord op bijgaand schrijven van den
Inspecteur Kunstbescherming betreffende het marmeren
portaal van de grafkapel van Paulus Loot heb ik de eer
UEA. het volgende te melden.

Het marmeren portaal, waarvan de verschil-
lende deelen door een gipsmortel zijn verbonden, moet
voorzichtig gedemonteerd worden, waarna de onderdeelen
in kisten, bijv. met stroo, moeten worden verpakt.
Vervolgens kunnen de kisten worden vervoerd en ergens
opgeslagen, bijv. in de St. Bavo te Haarlem. De kosten,
inclusief het weer bijwerken van de kerk, kunnen worden
geschat op ca. f.1200,--.

Wel moet hier gewezen worden op het groote
risico van breuk bij het demonteeren.

De Directeur van den Dienst
der Publieke Werken,

AAN den Heer Burgemeester
van
ZANDVOORT.

GEMEENTE ZANDVOORT.

Aan
den Heer Inspecteur Kunstbescherming
Binnenhof 1a
IS-GRAVENHAGE.

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:

8 Nov. 1943

no. 4598.

ZANDVOORT. 23 November 1943

Onderwerp:

Toren Ned. Herv. Kerk
en grafkapel.

25 NOV. 1943

Naar aanleiding van nevensvermeld schrijven heb ik de eer
U mede te deelen, dat de Kerkvoogdij der Ned. Herv. Gemeente alhier be-
reid is mede te werken aan het in veiligheid brengen van het portaal
der grafkapel van Paulusloot. De Kerkvoogdij is echter niet in staat
daarvoor uitgaven te doen en vertrouwt er derhalve op, dat de kosten
door het Rijk en/of de gemeente zullen worden gedragen.
Gaarne zou men ook het orgel der kerk naar veiliger oorden willen doe
overbrengen. Zou het mogelijk zijn daarvoor steun van de overheid te
verkrijgen?

Als voorwaarde, stelt het college, dat het zelve de plaats wil bepalen
waarheen het portaal (en eventueel het orgel) zullen worden vervoerd.
Voor het portaal wordt gedacht aan de St. Bavokerk te Haarlem.
Den directeur van publieke werken heb ik intusschen opgedragen een
plan met begroeting van kosten voor het transport enz. op te maken.
Gaarne zie ik Uw oordeel omtrent bovenstaande tegemoet.

Coll.

De Burgemeester van ZANDVOORT,

(get.) J.W. Zigeler.

De Secretaris,

(get.) S.K. Zonneveld

wnd.

Voor eenskluidens afschrift

De Secretaris van Zandvoort,

S. K. Zonneveld
wnd.

Bijlagen:

23
INSPECTIE KUNSTBESCHERMING

BUREAU: BINNENHOF 1A — 'S-GRAVENHAGE — TELEFOON 183180

183180 t/m 183188

No. 7792.

'S-GRAVENHAGE, 7 Januari 1943.

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN:

3 Januari 1943, No. 48

ONDERWERP: Toren N.H. Kerk
en grafkapel Zandvoort.

Naar aanleiding van Uw bovenvermeld schrijven heb ik de eer U te berichten, dat ik voornemens ben Vrijdag 14 Januari a.s. onstreeks 10 uur de beveiliging van het marmeren portaal ter plaatse te komen bespreken. Ik zal het op prijs stellen dan den Directeur van Publieke Werken en een vertegenwoordiger van de Herkvoogdij in de kerk aan te treffen. Ik ben voorzien van een pas voor het toegangsgebied.

DE INSPECTEUR KUNSTBESCHERMING:

Kalf

(Dr. J. Kalf)

AAN

Den Edelachtbaren Heer
Burgemeester van
ZANDVOORT.

*P.W. tel. gewaarschuwd
11-1-'43 Rk*

*J.v.d. Mijl / voor kerk-
roegtijden*

Rk

21/1
M
H

archief

GEMEENTE ZANDVOORT

DIENST DER PUBLIEKE WERKEN

Lett. A No. 26

ONDERWERP:

Bezoek inspecteur v.d.
kunstbescherming.

1355/1

ZANDVOORT, 20 Januari 1944.

Groote Krocht 10
Telefoon 2450

Verzoeken bij de beantwoording onderwerp, datum
en nummer van dezen brief aan te halen.

Antwoord op brief van:

Getal bijlagen:

R A P P O R T.

Op Vrijdag 14 Januari, voorm., is de inspecteur v.d. Kunstbescherming, de Heer Kalff, in Zandvoort geweest in verband met het opbergen van het marmeren portaal van het graf van Paulus Loot in de Ned. Hervormde Kerk alhier. De Heer Kalff was vergezeld van den Heer v.d. Schaft, beeldhouwer. Voorts waren aanwezig de Heeren Roëll, directeur van het Stedelijk Museum te Amsterdam, M. Heyenbroek, wethouder, J.J. Dam, president-kerkvoogd, L. Slagveld, Hoofd-opzichter en ondergeteekende. De Heer Kalff vond het portaal een fraai en belangrijk monument (het dateert uit ca. 1710). Het moest zoo spoedig mogelijk geborgen worden. Het bergen (afbreken en transporteerden) zou gebeuren onder leiding van den Heer v.d. Schaft. Hij verzocht mij te willen zorgdragen voor een geschikte aannemer, die dadelijk kon beginnen met het plaatsen van een steiger en een bok. Maandag zou nog een steenhouwer komen van Monumentenzorg om het eigenlijke losmaken te verrichten. De aannemer moest dan zorgen voor geschikte hulpkrachten. Waarheen een en ander zou moeten worden getransporteerd zou nog nader bekend worden gemaakt, vermoedelijk in de kluis in de duinen van de Amsterdamsche Waterleiding. De kosten van het opbergen waren door mij begroot op f.1200,--. Het weder opstellen na den oorlog zou ca. 800,-- kosten, zoodat het geheele werk kon worden begroot op ca. f.2000,--. De Heer Kalff zeide toen, dat het eigenlijk noodzakelijk was, dat hierin door interessanten zou worden bijgedragen, met name door het Kerkbestuur (het portaal is eigendom van de Ned. Hervormde Gemeente), de gemeente en zoo mogelijk ook de

Heer

AAN den Heer
Burgemeester
van
ZANDVOORT.

Heer Quarles van Ufford als Heer van Zandvoort. De Heer Dam zeide dat de Kerk noodlijdend was en eigenlijk geen bijdrage kon leveren (zulks in verband met de evacuatie). De Heer Kalff zeide toen, dat indien ook maar eenigszins mogelijk, de kerk 10 % moest zien bij te dragen, dus f.200,-- De Heer Dam beloofde zijn best te zullen doen. De Heer Heyenbrock beloofde de zaak ter sprake te zullen brengen voor een gemeentelijke subsidie, doch kon geen toezegging doen. De Heer Kalff zou voorts den Heer Quarles nog aanschrijven.

Door mij is vervolgens den Heer Luyendijk als aannemer het werk opgedragen, die de opdracht aanvaardde en terstond met het werk is begonnen.

De Directeur van den Dienst
der Publieke Werken,

